

ការវិនិច្ឆ័យ

របស់ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិត ហុក-សាវណ្ណ ក្រោមប្រធានបទ បុណ្យនៃសេចក្តីស្រឡាញ់

website ៖ www.hoksavann.org

ថ្ងៃទី៣១ មីនា ២០០៩

បុណ្យនៃសេចក្តីស្រឡាញ់នេះ កើតឡើងនៅប្រទេសអឺរ៉ុប ពុំមែនជារប្បធម៌របស់ខ្មែរឡើយ តើហេតុអ្វីបានជាក្នុងប្រតិទិនខ្មែរមានចុះបុណ្យនេះជាកាលបរិច្ឆេទប្រចាំឆ្នាំ ដែលពុំមែនជាប្រពៃណីរបស់ខ្មែរ រហូតដល់ដាក់ហ្លួតចាកន័យដើមរបស់គេថា ទិវាបុណ្យសង្សារថ្ងៃ១៨ កុម្ភៈថែមទៀត ។ ក្រសួងវប្បធម៌ខ្មែរ ដែលជាក្រសួងបង្កើតឡើងសំរាប់រក្សាការពារវប្បធម៌ខ្មែរ មិនបានយក

ចិត្តទុកដាក់មើលការខុសត្រូវឲ្យបានសព្វគ្រប់ បណ្តោយឲ្យវប្បធម៌របៀបនេះ ចូលមកប្រទេសកម្ពុជា ព្រមទាំងបានទទួលស្គាល់ចុះក្នុងប្រតិទិនរបស់ជាតិទៀតផង ដែលធ្វើឲ្យយុវជននិងយុវនារីខ្មែរខ្លះ ដែលខ្វះការពិចារណាទទួលយក ហើយអនុវត្តអប្បបរមាប្រពៃណីស្រីខុសពីនយោបាយរបស់គេថែមទៀត ។ គួរតែក្រសួងវប្បធម៌ប្រាប់អ្នកសរសេរប្រតិទិន កុំឲ្យដាក់ទិវានេះនៅក្នុងប្រតិទិនក្នុងឆ្នាំតៗមកទៀត ។

តាមការស្រាវជ្រាវ បុណ្យហេតុដែលនាំឲ្យកើតទិវានេះ មានឯកសារនិយាយខុសគ្នា ពុំមែនជាឿងពិតតាមប្រវត្តិសាស្ត្រទេ ជាឿងព្រេងនិទាន ។ មានឯកសារខ្លះថា ឿងនេះមានទំនាក់ទំនងទៅសាសនាគ្រីស្ទ ។ ដំណើរឿងគឺ មានបុរសម្នាក់ឈ្មោះសាំង-វ៉ាឡង់ថែន (Saint Valentine) ជាព្រះសង្ឃកាតូលិក រ៉ូម៉ាំង នៅក្រុងវ៉ូប៊ែ ប្រទេសអឺតាលី ត្រូវកាត់ទោសប្រហារជីវិត ដោយកំហុសប្រឆាំងនឹងអធិរាជក្លូឌីយូស (Claudius) ។ អធិរាជនេះបានដាក់បញ្ជាមិនឲ្យ

បុរសរៀបការជាមួយនឹងស្រ្តីណាទាំងអស់ ដើម្បីទុកបុរសឲ្យមានភាពបរិសុទ្ធ សំរាប់យកទៅធ្វើទាហាន ។ ព្រះសង្ឃកាតូលិកដូចឈ្មោះខាងលើបានប្រឆាំង នឹងបទបញ្ជារបស់អធិរាជនេះ ដោយលួចរៀបការជាសម្ងាត់ ក៏ត្រូវកាត់ទោស ប្រហារជីវិតនៅថ្ងៃ១៤កុម្ភៈ ឆ្នាំ២៦៩នៃគ.ស. គឺជាថ្ងៃនៃទិវានៃសេចក្តីស្រឡាញ់ នេះឯង ។ ឯកសារបានឲ្យហេតុផលខុសគ្នាថា ទិវានេះធ្វើដើម្បីរំលឹកដល់ខួបនៃ ការស្តាប់របស់ព្រះសង្ឃកាតូលិកនេះ, ធ្វើដើម្បីធ្វើខ្លួនឲ្យទៅជាអ្នកគ្រីស្តសាសនា- និកពិតប្រាកដ, ធ្វើដើម្បីរក្សាប្រពៃណីក្រុងរ៉ូមបុរាណថា នៅពាក់កណ្តាលខែ កុម្ភៈ ជាពេលចាប់ផ្តើមរដូវត្រជាក់ ។ មួយទៀត ធ្វើពិធីនេះដើម្បីនឹកដល់អាទិ- ទេពឈ្មោះហ្វូណុស (faunus) ដែលជាអទិទេពកសិកម្ម ។

លើកយកឯកសារខ្លះមកបញ្ជាក់អំពីបុព្វហេតុដែលនាំឲ្យគេធ្វើទិវានេះ គ្មាន ឃើញមូលដ្ឋានពិតប្រាកដទេ ហើយគេធ្វើទិវានេះដើម្បីប្រយោជន៍អ្វីដែរ ។ ទិវា នេះគ្រាន់តែជាទំនៀមទម្លាប់របស់ពួកអឺរ៉ុប ពុំមែនជារបស់ខ្មែរទេ ហើយធ្វើដោយ យង្កែកទៅលើរឿងព្រេងរបស់ខ្លួន ពុំមែនជារឿងទាក់ទងជាប្រវត្តិសាស្ត្រសោះ ឡើយ ព្រោះឈ្មោះសាំង-រ៉ាឡាំងថែននេះ គ្មានឃើញប្រវត្តិពិតក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ពួកអឺរ៉ុបឡើយ ។

តាមការសង្កេត រាល់ថ្ងៃ១៤កុម្ភៈ ដែលជាទិវានៃសេចក្តីស្រឡាញ់នេះ ប្រ- ទេសអង់គ្លេស សហរដ្ឋអាមេរិក បារាំង កាណាដា គ្មានឃើញធ្វើពិធីនេះជាធំ ដុំទេ ឃើញមានខ្លះដោយជួនវត្តជាអនុស្សាវរីយ៍ និងសរសេរសំបុត្រជូនពរ ដល់អ្នកជាទីគោរពនិងជាទីរាប់អាន ដូចម្តាយឪពុក បងប្អូន និងមិត្តភក្តិ បើមាន ជួនគូសង្សារក៏មានតិចណាស់ ហើយគេមិនយកទិវានេះជាថ្ងៃរួមភេទ ដូចជា យុវជននិងយុវនារីខ្មែរខ្លះនោះឡើយ ។ ទិវានេះមិនត្រូវបានយកមកអនុវត្តជា ទូទៅក្នុងចំណោមអ្នកកាន់សាសនាគ្រីស្តឡើយ ដោយមានគ្រីស្តសាសនិកជន និកាយខ្លះមិនពេញចិត្តយកមកអនុវត្តដែរ ។

ព្រះពុទ្ធសាសនាបានប្រៀនប្រដៅយើងថា មុននឹងជឿអ្វីមួយមកអនុវត្ត ត្រូវពិចារណាឲ្យបានល្អិតល្អន់ ព្រោះអនុវត្តតាមជំនឿខ្លះ នាំឲ្យខូចប្រយោជន៍ខ្លួន និងប្រយោជន៍សង្គម ។ យ៉ាងណាមិញ ទិវានៃសេចក្តីស្រឡាញ់ ដែលខ្មែរខ្លះ យកមកក្រឡេងលើសពីគេ ឲ្យខូចពីទិវារបស់គេថាបុណ្យសង្សារ គឺជាទិវានៃ

ការប្រព្រឹត្តអំពើអបាយមុខ នាំឲ្យខូចប្រយោជន៍សង្គមធ្ងន់ណាស់ ។ ខូចប្រយោជន៍ គឺពេលទិវានេះមកដល់ យុវជននិងយុវនារីខ្លះខ្លះជ្រួលជ្រើមដូចមាចចូលភ្លើងដើរកាត់ជួបគ្នា មានខ្លះហ៊ានប្រព្រឹត្តអំពើកាមគុណថែមទៀត កន្លងប្រពៃណីរបស់ជាតិខ្លួន គេចមិនព្រមទៅសាលារៀន ដែលជាវ័យសំអាតខ្លួន ដើម្បីសិក្សាយកចំណេះ កសាងខ្លួន កសាងគ្រួសារ កសាងសង្គមរបស់ខ្លួន ។ អបាយមុខ ល្បែងស្រី ល្បែងស្រា ល្បែងស៊ីសង ពិតជាធ្វើឲ្យអ្នកប្រព្រឹត្តិវិនាសប្រាកដណាស់ គឺខូចការសិក្សា អស់ទ្រព្យសម្បត្តិ ខូចការងារ ខូចសុខភាព កើតចោរលួច ចោរប្លន់ កើតអំពើហិង្សាគ្រប់យ៉ាង ។ កុំប្រើពាក្យថាបុណ្យព្រោះពាក្យបុណ្យជាការស្ងប់ផ្លូវចិត្ត ពុំមានរាគៈ ទោសៈ មោហៈ បើប្រព្រឹត្តអបាយមុខ ឈ្មោះថាទិវាប្រព្រឹត្តធ្វើអំពើបាបទៅវិញ ។

ដើម្បីឲ្យទៅជាយុវជននិងយុវនារីល្អ ត្រូវផ្អែកលើកត្តាពីរយ៉ាង គឺវិជ្ជាសម្បត្តិ និងចរិយាសម្បត្តិ គឺត្រូវសិក្សាឲ្យបានជ្រៅជ្រះ និងការប្រព្រឹត្តឲ្យបានល្អត្រឹមត្រូវ មិនដើរលេងពាលាអាវាស ប្រព្រឹត្តអបាយមុខផ្សេងៗ ស្គាល់បាបស្គាល់បុណ្យ ស្គាល់គុណស្គាល់ទោសជាដើម ។ ទិវានៃសេចក្តីស្រឡាញ់ដែលក្លាយមកជាទិវាបុណ្យស្នេហានេះ ត្រូវកុំឲ្យកើតមានក្នុងសង្គមកម្ពុជា ព្រោះជាពិសេសលរបស់សង្គមខ្មែរ ។ កុំដាក់ទិវានេះក្នុងប្រតិទិនប្រចាំឆ្នាំ ។ ក្រសួងវប្បធម៌វប្បធម៌ប្រើយកចិត្តទុកដាក់ឲ្យខ្លាំងចំពោះវប្បធម៌បរទេសប្តូរចូលមកប្រទេសកម្ពុជា ។^{១០៣}

